LISÄÄ LYPSYPAIKKOJA NYKYISEEN NAVETTAAN EDULLISESTI
Rakenna nuorkarjalle kuivikepihatto Ransu-kalusteilla.
ransu tuotteet
Lue lisää kotisivuiltamme www.ransuco.fi!

MAASEUDUN TULEVAISUUS
NRO 15 - PERUSTETTU 1916
MAANANTAINA 4. HELMIKUUTA 2013

Laadukkaat lannoitteet
BELOR PREMIUM
Kyllä maa antaa, kun käyttää lantaa!
Koko Suomen kattava jälleenmyyjäverkostomme Isännän asialla!
www.beloragro.fi

VIIDEN VUOROKAUDEN SÄÄ

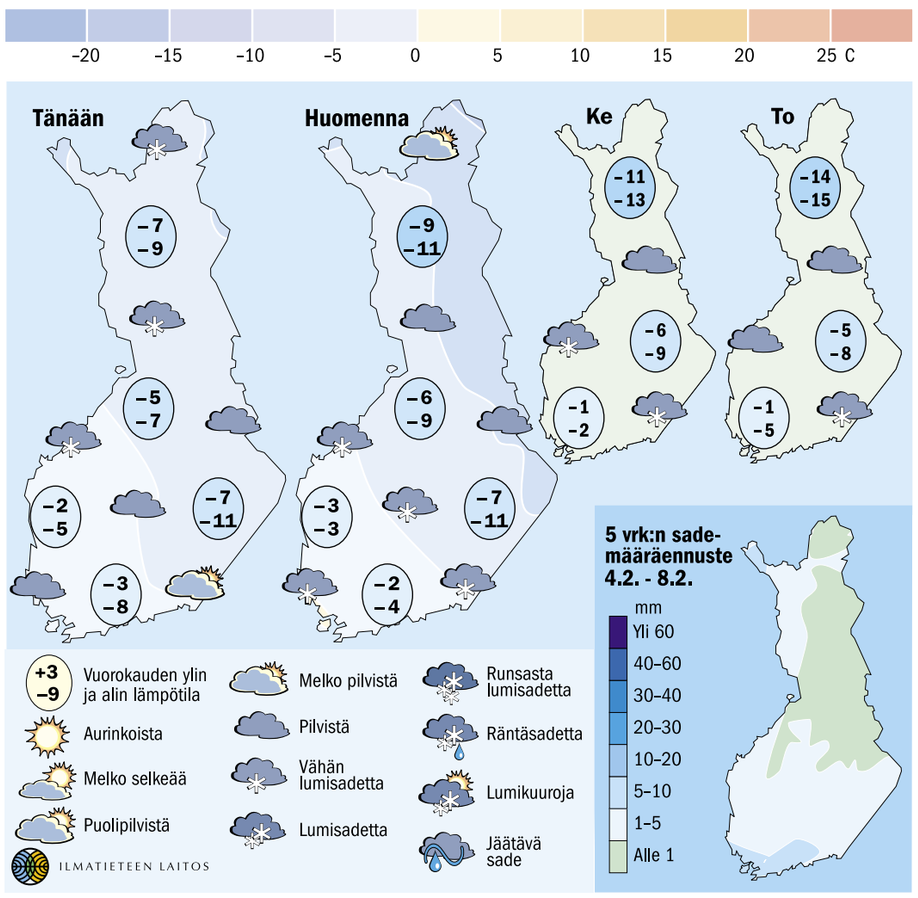

Pohjoisessa oli tammikuussa lauhaa

Tammikuun keskilämpötila oli pitkäaikaiseen keskiarvoon verrattuna Pohjois-Suomessa tavanomaista korkeampi, mutta etelässä noin asteen verran tavanomaista alempi.

Ilmatieteen laitoksen tilastojen mukaan suurin poikkeama lämpötiloissa oli Itä- ja Pohjois-Lapissa, jossa oli noin kolme astetta tavanomaista lauhempaa.

Tammikuun keskilämpötila vaihteli länsirannikon runsaasta 6 pakkasasteesta Länsi-Lapin vajaaseen 11 pakkasasteeseen.

Kuukauden alin lämpötila -36,1 astetta mitattiin Utsjoen Kevojärvellä 28. tammikuuta.

Sademäärä kohosi tammikuussa suurimmaksi maan itäosassa ja Kainuusta Etelä-Lappiin ulottuvalla vyöhykkeellä, jossa satoi yleisesti yli 40 millimetriä, paikoin runsaat 60 millimetriä.

Maan länsiosassa sekä Keski- ja Pohjois-Lapissa sademäärä oli yleisesti 20–40 millimetriä.

Yksittäisistä havaintoasemista runsaimmin satoi Tornion Torpissa, jossa sadetta kertyi 71 millimetriä. Vähiten eli 17 millimetriä satoi Enontekiön Näkkälässä. Suurin vuorokautinen sademäärä 30,7 millimetriä mitattiin Tornion Torpissa 30. päivänä.

Lunta oli tammikuun päättyessä eniten Luoteis-Lapissa, jossa sitä oli paikoin 80–90 senttiä. Suurin lumensyvyys 91 senttiä mitattiin Kittilän Kenttärovalla.

Maan itäosassa lunta oli yleisesti 40–50 senttiä, kun taas maan länsiosassa sitä oli vähemmän eli yleisesti 20–30 senttiä. Länsirannikolla lunta oli paikoin alle 10 senttiä.

Pitkäaikaiseen keskiarvoon verrattuna lumitilanne oli Ilmatieteen laitoksen mukaan suurimmassa osassa maata lähellä tavanomaista.

KARI SALONEN

Lapissa saatiin paikoin runsaasti lunta tammikuun lopulla.

Virtaamat suuria

Suomen ympäristökeskuksen mukaan päävesistöjen virtaamat olivat tammikuussa valtaosassa Suomea keskimääräistä suurempia.

Vettä padottavaa hyydettä muodostui kovilla pakkasilla paikoitellen jokiin, joiden pinta ei ollut vielä jäätynyt. Kymijoen alajuoksulla hyyde nosti vedenpintaa lähes koko kuukauden ajan.

Pohjavedet korkealla

Maan eteläosassa pohjaveden pinnat nousivat hieman tammikuun alussa, muualla maassa ne jatkoivat talvista laskuaan koko kuukauden ajan.

Pohjaveden pinnankorkeudet ovat suuressa osassa maata 10–25 senttiä yli ajankohdan keskiarvon.

Suurissa pohjavesimuodostumissa pinnat ovat 20–40 senttiä tavallista korkeammalla, mikä johtuu viime vuoden runsaista sateista.

Runsas lumipeite ja märkä maaperä ovat hidastaneet talven routakerroksen muodostumista, mutta tammikuun alun kovemmat pakkaset edesauttoivat asiaa. Maan etelä- ja keskiosassa routaa on nyt 0–15 senttiä ja pohjoisosassa 20–60 senttiä.

Paljon kohvaa

Tammikuun ajoittaiset suojasäät eivät ehtineet heikentää järvien jäitä. Kovilla pakkasjaksoilla jäät paksuuntuivat, mutta monilla järvillä teräsjää vahvistui vain vähän. Enemmän kasvoi jäätyneestä sohjosta muodostuneen hauraan kohvajään paksuus.

Ympäristökeskuksen mukaan tammikuun lopussa jäätä oli Lapin järvillä enimmäkseen 40–50 senttiä, etelämpänä 30–40 senttiä.

Lukemat ovat ajankohdalle melko tyypillisiä. Jään laatu vaihteli järvien välillä paljon. Pahimmillaan teräsjäätä oli vain pieni osa jään kokonaispaksuudesta.

MAIKKI KULMALA

Talvinen sää jatkuu

VIIDEN LÄHIVUOROKAUDEN AIKANA pilvisyys on runsasta. Tiistaina lännestä lähestyy matalapaine ja lunta sataa etenkin maan eteläosassa. Loppuviikolla Lappiin vahvistuu korkeapaine ja pohjoisessa pakkanen kiristyy. Maan etelä- ja keskiosassa sää jatkuu epävakaisena.

LÄMPÖTILA ON ALUKSI koko maassa -1 ja -10 asteen välillä. Alkuviikolla pakkasta voi olla pohjoisessa ja paikoin idässä yli 10 astetta ja loppuviikolla Lapissa yli 20 astetta.

LUNTA KERTYY SUURESSA osassa maata 1–5 senttiä, etelässä ja lännessä paikoin 5–10 senttiä.

SEURAAVAN VIIDEN VUOROKAUDEN AIKANA lämpötilat pysyvät pakkasen puolella, kylmintä on pohjoisessa. Maan etelä- ja keskiosassa voi sataa lunta.

SÄÄ EILEN

Paikka	Lämpötila	Pilvisyys	Sade 5 vrk
Helsinki	-2	●	11.8
Kiikala	-4	●	13.4
Turku	-6	◐	13.3
Jomala	-3	●	5.2
Pori	-6	◐	11.6
Niinisalo	-7	○	15.3
Tampere	-5	●	8.9
Jokioinen	-6	◐	7.9
Lahti	-4	●	13.3
Kouvola	-4	●	25.7
Lappeenranta	-4	●	8.2
Mikkeli	-4	●	11.2*
Ilomantsi	-5	●	5.9
Joensuu	-4	●	9.5
Kuopio	-5	●	14.4
Viitasaari	-6	●	9.2
Jyväskylä	-6	●	13.5
Ähtäri	-6	●	16.6
Kauhajoki	-6	●	7.3
Vaasa	-6	●	8.1
Ylivieska	-6	●	5.0*
Kajaani	-6	●	11.3
Oulunsalo	-5	●	12.3
Pudasjärvi	-6	●	24.4
Suomussalmi	-7	–	14.6
Kuusamo	-8	●	8,3*
Rovaniemi	-6	●	15.3
Pello	-6	●	17.2
Salla	-7	●	10.1
Sodankylä	-6	●	18.6
Muonio	-7	●	14.4
Kilpisjärvi	-11	●	7.0
Ivalo	-6	●	6.3
Utsjoki	-8	●	10.3

*jaksossa puuttuv(i)a päiv(i)ä

Sää eilen klo 11 ○ = selkeää
Sadejakso päättyen eilen klo 8 ◐ = puolipilvistä
● = pilvistä

Lauhtuuko Lapualla kiristyykö Kinnulassa
Kuntakohtainen täsmäsää
www.maaseuduntulevaisuus.fi
mobiililehti: m.mt1.fi

Rahanarvoiset edut kestotilaajalle!
Maaseudun Tulevaisuuden kestotilaajaetuna saat:
TÄYDELLISEN SÄÄPALVELUN
+ UUSI ETU Lukuoikeuden näköislehteen ja arkistoon
+ UUSI ETU Lukuoikeuden Kantri-kuukausiliitteen näköislehteen
Käytä etusi heti ja kirjaudu osoitteessa:
www.maaseuduntulevaisuus.fi/kirjaudu

SÄÄPALVELUN PUHELINNUMEROT

Maatalouden sääpalvelun puhelinnumerot
Kaikkialla maassa alueellisena numerosta: suomeksi **0600 10620**
på svenska **0600 10640**
Perinteisenä numerosta

Uusimaa	0600 10621
Varsinais-Suomi	0600 10622
Satakunta	0600 10623
Pirkanmaa	0600 10624
Häme	0600 10625
Päijät-Häme	0600 10626
Kymenlaakso	0600 10627
Etelä-Karjala	0600 10628
Etelä-Savo	0600 10629
Pohjois-Savo	0600 10630
Pohjois-Karjala	0600 10631
Keski-Suomi	0600 10632
Etelä-Pohjanmaa	0600 10633
Keski-Pohjanmaa	0600 10634
Pohjois-Pohjanmaa	0600 10635
Kainuu	0600 10636
Länsi-Lappi	0600 10637
Koillismaa	0600 10638
Nyland	0600 10641
Åland och Åboland	0600 10642
Österbotten	0600 10643

24 tuntia vuorokaudessa hinta 0,93 e/min + pvm

OPAS

Teurastukseen hyviä toimintatapoja

Eläinten hyvinvointikeskus julkaisee teurastuksen hyvän toimintatavan oppaita. Oppailla pyritään helpottamaan lopetusasetuksen tulkintaa ja toimintaohjeiston laatimista.

Asetus eläinten suojelusta lopetuksen yhteydessä astui voimaan vuoden alusta. Asetuksella edistetään eläinten hyvinvointia teurastuksen ja lopetuksen aikana.

Oppaat on suunnattu teurastamoille ja niissä käsitellään teuraseläinten hyvinvointiin vaikuttavia seikkoja, kuten teurastamon rakenteita, eläinten säilytystä ja käsittelyä, liikkumisen rajoittamista, tainnutusta ja pistoa.

Teurastamojen vastuu valvoa teurastuksen onnistumista lisääntyy lopetusasetuksen vuoksi. Teurastamojen on suunniteltava toimintansa etukäteen laatimalla toimintaohjeisto.

Toimintaohjeisto on kuvaus siitä, miten eläimiä varjellaan vältettävissä olevalta kivulta, tuskalta ja kärsimykseltä teurastuksen ja siihen liittyvien toimien aikana.

Siinä on kuvattava, miten eläinten hyvinvoinnin toteutumisen valvonta eri tarkkailupisteissä tehdään ja dokumentoidaan.

Nautojen teurastuksen hyvän toimintatavan opas on ladattavissa EHK:n verkkosivuilta kohdasta julkaisut. Kevään aikana julkaistaan myös sikojen ja siipikarjan teurastusta käsittelevät oppaat.

Eläinten hyvinvointikeskus on Helsingin yliopiston, Elintarviketurvallisuusvirasto Eviran ja maa- ja metsätalousministeriön yhteinen kansallinen eläinten hyvinvoinnin asiantuntijaverkosto.

MT

elaintenhyvinvointikeskus.edublogs.org

Viisi uutta kaatolupaa pihasusille?

Maa- ja metsätalousministeri **Jari Koskinen** (kok.) esittää viittä uutta susien kaatolupaa. Luvat kohdistettaisiin niin sanottujen pihasusien häätämiseen.

Luvat mahdollistava asetus lähti lausuntokierrokselle perjantaina.

Poikkeuslupia pihasusiongelmaan voisi saada viikosta 12 alkaen. Lisäkiintiön kohdentamisessa käytetään riistaneuvostojen asiantuntemusta.

Ministeriö on pyytänyt, että ensin alueelliset riistaneuvostot arvioisivat oman toimintaalueensa tilanteen ja tekisivät esitykset siitä, mille alueelle olisi tarvetta myöntää poikkeuslupia.

Lisäksi alueellisilta riistaneuvostoilta pyydetään esityksiä siitä, mihin muihin toimiin tulisi ryhtyä susien aiheuttamien vahinkojen ja muiden ongelmien vähentämiseksi.

Ministeriö aloittaa maaliskuussa suurpetopolitiikan ulkopuolisen arvioinnin. MT

YMPÄRISTÖSTÄ LYHYESTI

Susilauma hukassa Länsi-Suomessa

Lounais-Suomen kolmesta susilaumasta on viime kesän jälkeen kadonnut yksi. Eurajoen lauman katoamisen nosti esiin Vihreä lanka.

Erikoistutkija **Ilpo Kojola** Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitokselta vahvistaa, ettei havaintoja Lounais-Suomen Eurajoen kahden aikuisen ja kolmen pennun laumasta ole enää tehty. Reviirillä liikkuu yksi susi, mahdollisesti kaksi.

Tuore arvio Suomen susikannasta julkaistaan helmikuussa. Kojola arvioi, ettei kanta ole juuri kasvanut.

Kalat kutistuvat, saalis vähenee

Kalojen koon pieneneminen kutistaa myös kalansaaliita. Helsingin yliopisto arvioi, että kalastus ja merten lämpeneminen suosivat pienikasvuisia kaloja.

”Kun kalat pienenevät, ne päätyvät helpommin petojen saaliiksi. Jos jäljelle jääviä pieniä kaloja lisäksi kalastetaan, nykyisetkin kalastusmäärät voivat olla liikaa”, sanoo dosentti **Anna Kuparinen** Helsingin yliopistosta.

Eräillä tutkituista lajeista koon pieneneminen neljällä prosentilla johti kalastussaaliiden vähenemiseen 35 prosentilla.

Suot varastoivat tehokkaasti hiiltä

Pohjoiset suot ovat luonnontilaisina huomattavia hiilen varastoja. Ilmaston lämmetessä sidonta lisääntyy, kertoo kansainvälinen tutkimus, jossa oli mukana myös Helsingin yliopisto.

Pohjoisiin rahkasoihin keskittyvä tutkimus osoittaa, että ilmaston lämmetessä turvetta kerrostuu nopeammin kuin sitä hajoaa. Suot toimivatkin aiempaa tehokkaampana hiilen nieluna.

Öljypäästöt vähentyneet

Öljypäästöjen määrä Suomen läheisillä merialueilla on puolittunut kuudessa vuodessa. Viime vuonna Suomen viranomaiset havaitsivat 54 öljypäästöä. Näistä 47 havaittiin Suomen merialueella, kuusi Virossa ja yksi Ruotsissa. Lisäksi virolaiset havaitsivat Suomen puolella kolme öljypäästöä. Myös päästöjen koko on pienentynyt huomattavasti.

Syynä päästöjen pienentymiseen pidetään vuonna 2006 voimaan tullutta lakia, joka mahdollistaa alusten nopean sakottamisen. Öljypäästömaksu on ollut noin 10 000 euron luokkaa.

Vesikampanja saa tukea

EU:n ensimmäinen kansalaisaloite, Vesi on perusoikeus -vetoomus on kerännyt jo yli 800 000 nimeä. Suomesta allekirjoituksia on kertynyt noin 4 000.

EU:n kansalaisaloite vaatii vähintään miljoona allekirjoitusta, jotta komissio ottaisi asian käsittelyyn. Lisäksi kullakin maalla kansallinen minimimäärä, joka Suomessa on 9 750 nimeä. Tavoitteena on, että EU tunnustaa lainsäädännössään veden ihmisten perusoikeudeksi, kuten YK teki jo vuonna 2010.

Puhdasta vettä kaikille vaativan kampanjan lähettiläiksi ovat Suomesta lupautuneet arkkipiispa **Kari Mäkinen** ja uimari **Hanna-Maria Seppälä**. Aloitteen voi allekirjoittaa osoitteessa *www.vesionperusoikeus.fi*.